Należytość pocztowa opłacona ryczałtowo gotówką.

Nr. 45. Nowy Targ, dnia 6 listopada 1927 r. Rok XV.

GAZETA PODHALAŃSKA

Nakładem Podhal. Spółki Wydawniczej w N. Targu. „Gazeta Podhalańska" wychodzi na każdą niedzielę

Adres redakcji: Nowy Targ, GIMNAZJUM, administracji: RYNEK 4. I. p. — Rękopisów nie zwraca się, listów nieopłaconych nie przyjmuje się. Do listów wymagających odp., należy dołączyć markę na odpow.

Nr. telefonu 10.

Cena pojedynczego numeru 20 groszy.

Konto czek. P. K. O. Warszawa 151,902.

Prenumerata kosztuje kwartalnie w Polsce 2 złote, — W Ameryce rocznie 2 dolary. — Ogłoszenia według umowy z Administracją. Reklamacje (nie zaklejone) są wolne od opłaty pocztowej.

Oszczędność.

Znane to przysłowie: „Oszczędnością i pracą ludzie się bogacą", ale nie dość znana cała rozciągłość tego słowa o s z c z ę d n o ś ć. Chłop nasz rozumie oszczędność dopiero w pierwotnem znaczeniu tj. gdy odkłada grosz do skrzyni. W Ameryce dziś oszczędzają na najmniejszym wysiłku, w Anglji dawno znane przysłowie: „czas to pieniądz" nauczyło Anglików oszczędzać każdą chwilkę wolnego czasu. Jakże nam Polakom jeszcze daleko do takiej wszechstronnej oszczędności.

Dziś coraz częściej słyszy się hasło, że obecne czasy to wyścig na pociąg. Który naród najlepiej pracuje, ten osiąga największe korzyści i największe zyski zbiera. Praca ta jednak musi łączyć się z oszczędnością czasu i wysiłku. Nasz lud narzeka, że ciężko pracuje, a mało ma z tego znoju pożytku, ale bo też pracuje z niesłychaną rozrzutnością i czasu i siły. W Ameryce uchodziłby za dziwaka, ktoby młócił po dawnemu cepami, bo to strata czasu i trudu — przecież daleko i prędzej, taniej i wygodniej młóci się maszyną.

Oszczędność czasu i siły tak weszła w krew Amerykanom, że nawet wprowadzają ją do szkoły i próbują takich urządzeń szkolnych, aby dziecko najłatwiej i najkrócej tego się nauczyło, co mu w życiu będzie potrzebne. Rada szkolna miejska we Winnetce przedmieściu Chicago, już taką szkołę urządziła, w której dzieci nabywają wiedzy ze samouczków i przez zabawy. Polacy i na tem polu wychowawczem daleko są poza Ameryką.

Oszczędność nawet u największych miljarderów amerykańskich jest stałą zasadą. Taki n. p. Ford, fabrykant automobilów oszczędza na gwoździach, deskach, pakach starych, aby tylko jego auto było najtańsze a mimoto najlepsze. Wśród nas chyba Żydzi mają od dziecka wpojoną oszczędność pieniężną, bo im nie wolno tylko połowę dziennego zarobku spożyć, a drugą mają odłożyć na czarną godzinę choroby lub bezrobocia.

Na pożywienie jednak oszczędzać nie wolno. Żydzi ubodzy popadli w rasowe zwyrodnienie, bo całemi pokoleniami się nie dożywiali. Nasz chłop polski też wykazuje pewien niedorozwój w budowie cielesnej, bo też całemi wiekami przesilał się w pracy, a więcej głodował niż się najadał. Nasza ziemia jest nawet skąpa w odżywcze środki i dlatego nie wolno grosza żałować na dokupienie owoców, tłuszczów ryb. Gdyby nasz lud dalej tak marnie się odżywiał, jak dotąd, bo ziemniakami i kapustą, toby we wyścigu pracy musiał daleko w tyle pozostać za innemi narodami. Oszczędzajmy wszędzie i zawsze, tylko nigdy nie na pożywieniu.

Zarzucają katolikom, że za wiele dbają o wieczność, a zbyt mało o doczesność, twierdzą też, że dlatego narody protestanckie prześcignęły katolików. Zagadnienie to jednak jest za trudne, aby je na poczekaniu rozwiązać. Dziejowa próba jeszcze nie skończona — jeszcze nie dobiegliśmy do mety; na wyścigach nie ten bywa zwycięzcą, który najszybciej biegnie i zawsze jest na przodzie, ale ten, co najlepsze siły zostawia na sam

koniec; może za sto lat będziemy już u kresu i wtedy się pokaże, kto wygra stawkę i czy katolicy. czy protestanci. Pewnie, że to fałszywa pobożność, aby cały dzień ślęczeć w kościele i żądać od Boga cudownego nakarmienia, ale też jeszcze większa prawda, że praca bez Boga nie przynosi pożytku trwałego.

Z tego krótkiego przeglądu zrozumiejmy, że oszczędność jest wielką sztuką, której się ciągle trzeba uczyć, że oszczędność jest tem większa i lepiej się opłacająca, im do wyższej wytwórczości się odnosi, że jednak nie wolno oszczędzać na chlebie i niebie, ale trzeba się odżywiać wszechstronnie, niebo zapewnić sobie należy jak najliczniejszemi uczynkami i jałmużnami.

Mist.

Wiara w życie pozagrobowe u nas w górach.

Skoro człowiek pominie i na trumnę ksiądz rzuci nieco ziemi, dusza poraz ostatni rzuca okiem na zwłoki, swą niedawną na tym świecie osłonę, spojrzy na pozostałą, zanoszącą się od płaczu rodzinę, i udaje się tam, gdzie jej Najwyższy Sędzia przy skonaniu ciała przeznaczył. Jeżeli idzie prosto do nieba, to nie troszczy się już odtąd o nic, co ją dotąd z ziemią łączyło, nie schodzi na ten padoł płaczu, co najwyżej komuś, kto tego wart, się przyśni.

Zgoła inaczej przedstawiają się losy duszy przeznaczonej do czyśca lub piekła.

Męki czyścowe nie polegają bynajmniej na doczesnem smażeniu się w ogniu, jak się to zwykło u nas widywać namalowane na obrazie w wielu chałupach na ścianie zawieszonym. Spotykają one tylko taką duszę, która ma cięższej i dłużej pokutować. Często się jednak zdarza, że dusza powinna coś zadośćuczynić na ziemi, coś wyrównać i gdy to nastąpi, może dopiero przekroczyć furtkę niebieską. Gdy więc wyrok Boży nałoży obowiązek takiego wyrównania, dusza przebywa na ziemi, najczęściej na cmentarzu w pobliżu bliskiego sobie grobu, tam to zwykła się ludziom pokazywać. Smutną postawą lub na migi, rzadko słowem, daje znak żywym, porządnym ludziom, lub krewniakom, iż potrzebuje odpowiedniej pomocy lub dobrego uczynku z intencją na jej korzyść. Z objawiania we śnie swego życzenia rzadko korzysta, bo istnieje duży procent ludzi, którzy po przebudzeniu o treści snu zapominają, lub też wogóle sny lekceważą. Znów niekiedy dusza przybiera na siebie ziemską postać i pojawia się we wsi, w pobliżu chaty rodzinnej. Z wyjątkowego tylko pozwolenia Bożego korzysta zmarła matka i przychodzi do swego osieroconego niemowlęcia, by je nakarmić, zwłaszcza gdy dziecina głód cierpi, lub z powodu niedbalstwa ojca doznaje od macochy krzywdy. W takim wypadku schodzi do grobu, wstępuje do ciała i w całkowitej postaci podąża do chaty. Ciało takiej matki można do pół roku znaleźć w ziemi niezepsute.

Dusze, przebywające na ziemi, są stale rozdrażnione i byle czem może je żyjący obrazić i zrównowagi wyprowadzić, a wówczas mu biada. Obrażonej duszy wolno zuchwalca pokarać aż do pozbawienia go życia. Tego rodzaju wypadki stosunkowo nie należą do rzadkości.

Dusze owe biorą udział w nabożeństwie dorocznem, mianowicie w nocy z uroczystości Wszystkich Świętych na właściwy Dzień Zaduszny bez względu na to czy ów dzień przeniesiony został np. z powodu przypadającej nań niedzieli. Tej to nocy na pół godziny przed i pół po północy zbierają się dusze w kościele, przy płonących świecach odprawia ostatnio zmarły proboszcz solenną Mszę św., jednak bez prawdziwej hostji i wina, a dusze modlą się żarliwie z książek lub na różańcach, jakie zmarłym do trumny włożono. Po Mszy św. celebrans odczytuje nazwiska ludzi, którzy w ciągu następnego roku umrą. Jeden czy dwa były dotąd wypadki, że ktoś żywy miał sposobność zobaczenia tej przejmującej uroczystości zmarłych.

Dusze pokutujące, przebywając na ziemi, na ogół nie straszą, aczkolwiek się pokażą temu lub owemu. Wyjątkowo to czynią wobec takich, którzy ośmielają się o nich ujemnie, w formie uszczypliwej, lub oszczerczo wyrażać. Wtedy prawdopodobnie po otrzymaniu od Boga mandatu karnego ukazują się takiemu i napędzą mu takiego pietra, iż się mu do końca życia odechce na nieboszczykach ozor ostrzyć.

Dusze dzieci niewinnych idą prosto do nieba, przyczem duszyczka dziecka zmarłego tuż po chrzcie, zanim je matka zdążyła nakarmić, staje się aniołkiem. Biedne natomiast są duszyczki dzieci chrześcijańskich, zmarłych przed chrztem, bo te idą do otchłani, — miejsca, w którem niegdyś pozostawały dusze patrjarchów i proroków przed zmartwychwstaniem Pańskiem. Dostaną się jednak i one do nieba, ale dopiero po sądzie ostatecznym, kiedy czyściec i „otchła-

nie" (l. mn. !) zostaną przez Pana Boga skasowane. Jedynie żydzięta mogą być zadowolone, gdy „skapną" przed obrzezaniem, bo gdy starszy żyd idzie bezwarunkowo do piekła, to one dostają się między chrześcijańskie dzieci do otchłani i wraz z niemi równocześnie pójdą do nieba.

Dusze potępieńców oraz tych, co już za życia zdradzali demoniczne objawy — np. strzygonie z woli szatanów błąkają się również czasem po świecie w specjalnych celach. Mają dostęp do ludzi złych, lub którzy na złą drogę schodzą i już wypadli z opieki Bożej. Rozumie się, nie działają one w celu poprawy danej jednostki. Pokazują się w postaci czarnego zwierzęcia np. kota, psa, czy konia, podczas gdy dusze pokutujące występują zawsze na biało. Poznają je psy już nawet zdala i gdy na widok nieznanych sobie dusz zazwyczaj wyją, wobec znanych i sympatycznych ogonem merdają. Gdy pies leżąc, rzekomo bez uzasadnienia ogonem merda, na pewno widzi przechodzącą duszę zmarłego domownika lub kogoś ze sąsiedztwa. Dusze samobójców ogromnie długo trzymają się w pobliżu swego ciała, a gdy to ulegnie zupełnemu rozkładowi, to przebywają w miejscu samobójstwa. Nie mogą wyżalować, że z tego świata tak samochcąc marnie zeszły, wyją i piszczą wraz z wichrem zimą i latem, mszczą się też, o ile mogą, na żyjących. Ślęczenie to jest dla nich wielekroć gorsze jak męki piekielne. Do piekła odchodzą z takiego miejsca dopiero wtedy, gdy na niem sięǵdzie dziecko lub gdy tamtędy przejdą owce.

(C. d. n.) *Michał Marczak.*

Listy.

ŻYWIEC, w październiku 1927.

Uroczyste, poświęcenie sztandaru Okręgowego Towarzystwa Rolniczego w Żywcu.

Wspaniałą uroczystość poświęcenia sztandaru obchodził ogół rolników powiatu żywieckiego, zrzeszonych w Okręgowem Towarzystwie rolniczem w dniu 9 października 1927 r.

Już wczesnym rankiem ze wszystkich gmin dążyły na rynek żywiecki delegacje Kółek roln., Straży pożarnych i młodzieży wiejskiej z muzyką i śpiewem. Zebrały się tu także Drużyny Sokoła, Strzelca i Cechy, by spotkać pochód nadciągający z Moszczanicy od p. prezesa O. T. R. Wł. Kępińskiego.

Ubarwiony w chorągwie, sztandary, stroje

Służebność paszy i poboru drzewa na opał na Podhalu.

Karta C.

III.

L p. 102. Lwh. 665 Murzasichle.

L. 96, podano 21 lutego 1916.

Na podstawie wyroku ck. Najwyższego Trybunału sprawiedliwości w Wiedniu z dnia 23 października 1914 Cg. I. 79/13 intabuluje się prawo służebności poboru drzewa na opał w lasach należących do dóbr Murzasichle, o ile lasy te stanowią parcele, przytoczone jako obciążone w orzeczeniu ck. Komisji wykupna i regulacji ciężarów gruntowych z daty Kraków 3/9 1866 N. 13111 (S) w dziale B. Pobór drzewa opałowego po L. 1. względnie pod subnumerami 1 do 23 włącznie tego orzeczenia (lub części rzeczowych parcel, lecz pod ograniczeniami w ustępach L. 4, 5. 6 a, b, c, d, e, f, g, h. powyższego orzeczenia z poszczególnemi modyfikacjami, zarządzonemi przez ck. Ministerstwo spraw wewnętrznych, a intymowanemi reskryptem ck. Namiestnictwo we Lwowie z dnia 19/4 1868 L 8674 następujących gatunków drzewa.

a) gałęzi i patyków z drzew opadłych na ziemi leżących.

b) odlotów tj. gałęzi i wierzchołków przy rąbaniu drzewa pozostających, jednakże tylko 56 4 cali grubości z grubszego końca.

c) leżaków tj. drzewa czy to z wykrotów lub złomisk pochodzącego, czy też z innej przyczyny w lesie pozostawionego na ziemi leżącego, jeżeli wskutek leżenia jest już tak nadpsute i ogniłe, że ani do sągów ani na budowle nie jest użytecznem bez różnicy grubości.

d) podsuszków tj. całkiem uschniętych młodych drzewek a 3 cali grubości u spodu, jakie się zwykle w gęstwinach lasów, znajdują, lecz tylko o tyle, o ile takie suszki bez użycia siekiery lub innego ostrego narzędzia wyłamane rękami lub wyrwane być mogą, dla:

1. Michała Kuny wojewody	realności Nd.	1
2. Jana Lichaja Dróżnego	„ „	2
3. Wojciecha Kalety Karcza	„ „	4
4. Karola Pawlikowskiego	„ „	5
5. Jędrzeja Stachowca	„ „	6
6. Jana Mrugały Czarnika	„ „	7
7. Józefa Rysia	„ „	8

ludowe i przepiękne banderje, oraz wozy dożynkowe z wieńcami, wielotysięczny pochód ruszył do kościoła, skąd po uroczystem nabożeństwie wrócił na rynek, by dopełnić aktu poświęcenia sztandaru O. T. R.

W podniosłych słowach przemówił do zebranych ks. dr. Moliński, oraz prezes O. T. R. p. Kępiński, wskazując szczytne zadanie Towarzystwa roln., które podnosi kulturę rolniczą i sieje oświatę pod hasłem, Bóg i ojczyzna.

Pozatem odczytano szereg pism i telegramów, między innemi depeszę Ks. Metropolity Adama Sapiehy, przynoszącą błogosławieństwo Arcybiskupie, życzenia pomyślnego rozwoju Towarzystwa, od ministrów Niezabytowskiego, Staniewicza i t. d. Następie po odczytaniu aktu erekcyjnego przez p. inż Lisickiego, nastąpiło wbijanie gwoździ.

Zarząd główny M. T. R. reprezentował wiceprezes Albin Jura, a wśród delegacji zauważono reprezentanta Rządu i p. wojewody dr. B Skwarczyńskiego, Ministertwa Rolnictwa inż. dra Szymusika, Syndykatu rolniczego dyr. Kanię, burmistrza miasta A. Miklińskiego, Rady powiatowej radcę A. Kuzeka, przedstawili O. T. R i t d.

Uroczystość ta — licznie zebrane delegacje i potężne poczucie łączności wszystkich stanów powiatu sprawiły, że widziało się zachwyt na twarzach zebranych, którzy jednomyślnie odczuli, że rolnicy skupieni pod sztandarem swojej organizacji to wielka potęga, a rolnictwo, to byt Państwa. Wspólnym obiadem i pełną życia zabawą ludową zakończono ten piękny dla rolników powiatu żywieckiego dzień.

O późnym zmierzchu rozjeżdżały się gromadki ludu do dalekich wiosek pod wrażeniem tej wzniosłej idei, ktora ich w dniu tym zjednoczyła i która widomym znakiem będzie po długie lata sztandar O. T. R.

Prezesowi Kępińskiemu należą się słowa bardzo głębokiej podzięki i uznania, bo jego to głównie staraniem i zabiegami sztandar ten został sprawiony a uroczystość powyższa zainicjonowana i przeprowadzona. *Obecny*

LWÓW, w październiku 1927 r.

Jubileusz księdza arcybiskupa Ormiańskiego.

W niedzielę, dnia 16 października ksiądz Józef Teodorowicz arcybiskup ormiański we Lwowie obchodził podwójny jubileusz bo 25 lecie swego biskupstwa, oraz 40-lecie kapłaństwa.

---

8. Mateusza Maciata	realność Nd.	9
9. Jana Gruzicha Bajasa	„ „	12
10. Stanisława Pawlikowskiego Jarka	„ „	13
11. Dominika Pawlikowskiego Ciacianego	„	14
12. Wojciecha Wilkusa	realność „	15
13. Józefa Migiela	„ „	16
14. Tomasza Fiedora	„ „	17
15. Jędrzeja Gila Kubańskiego	„ „	19
16. Wawrzyńca Gila Suski	„ „	21
17. Bartłomieja Gila Rabiana	„ „	20
18. Józefa Buły	„ „	22
19. Jana Gila Nędzy	„ „	23
20. Wojciecha Pawlikowskiego Wojciechowego	„ „	24
21. Kazimierza Pawlikowskiego Borowego	„	25
22 Józefa Maciata	relności „	26
23. Jana Bafii Franka	„ „	27
24. Stanisława Majerczyka Kantora	„ „	28
25 Jędrzeja Pawlikowskiego Młacznego	„	30
26 Franciszka Cudzicha Solarza	„ „	31
27. Józef Pańszczycha Kupczyka	„ „	32
28 Józefa Landy	„ „	33
29. Jakóba Dzierzęgi Byrdzisza	„ „	36
30 Wojciecha Pawlikowskiego Józkowego	„	37
31 Franc. Pawlikowskiego Józkowego	real. Nd.	38
32. Józefa Szóstek Baściarza	realności „	42
33. Wojciecha Busnaka Orawca	„ „	43
34. Józefa Bafii Spartacza	„ „	44
35. Stanisława Majerczyka	„ „	45
36. Wojciecha Waliczka Borowego	„ „	46
37. Marji Lichaj	„ „	47
38. Stanisława Orawca Wali	„ „	48
39. Józefa Gila Maryańskiego	„ „	49
40 Józefa Lichaja Magdzinego	„ „	50
41. Jędrzeja Lichaja Kurtka	„ „	51
42. Józefa Sikory	„ „	52
43. Stanisława Sikory	„ „	54
44 Macieja Floryna Rowniaka	„ „	55
45. Jędrzeja Bałoza Maślanego	„ „	56
46 Jana Bafji Króla	„ „	57
47. Marji Majerczyk Madziarki	„ „	58
48. Marji Jagoda z Młaki	„ „	60
49 Jana Kułacza Bafji	„ „	62
50. Jędrzeja Lichaja	„ „	64
51. Józefa Bożek Świniarza	„ „	65
52. Bartłomieja Dańko	„ „	06
53 Józefa Bożek Świniarza	„ „	67
54. Jakóba Stanisława Cachrów	„ „	69

W uroczystości tej wzięła udział prawie cała Polska a przedewszystkiem Lwów. Przyjechało kilkunastu biskupów polskich, przybył również ks. arcybiskup Andrzej Szeptycki. Uroczystości odbywały się w starożytnej katedrze ormiańskiej, niedawno pięknie odnowionej. Wzruszający był moment kiedy dostojny Jubilat stanął na ambonie i rzewnie przemówił do licznie zebranych tłumów. Trzeba bowiem wiedzieć, że ks. arcybiskup jest wielkim kaznodzieją na miarę ks. Skargi, Kajsiewicza. W kazaniu swem wspomniał o tej wielkiej odpowiedzialności jako go czeka przed Bogiem, jako rządcę djecezji. Zawsze chciał służyć Chrystusowi i do tej służby wzywał naród Polski. Polska, która stoi na pograniczu wschodu i zachodu, musi wybierać, albo między Chrystusem albo między antychrystem. Wybrawszy przeciwnika Chrystusa ułatwi rozwój czynnikom, które naród rozłożą i zniszczą. Dlatego on w dzień swego jubileuszu, wraz z braćmi biskupami podnosi hasło: Pójdźmy za Chrystusem.

O godz. 12 tej w sali rady miejskiej odbyła się znów uroczysta akademja ku czci Jubilata, podczas której wręczono mu akt mianowania honorowym obywatelem Lwowa. Tutaj też złożono mu hołd od stolicy kraju Warszawy, Poznania i Krakowa.

Składając hołd Dostojnemu Jubilatowi społeczeństwo polskie spłaciło dług wdzięczności względem najlepszego syna Ojczyzny. Oby Bóg Najwyższy darzył Go dalszym zdrowiem do pracy nad uszlachetnianiem dusz w naszym narodzie.

Ks. Fit Roman

Z Polski i ze świata.

Komunikat Ministra skarbu. Ministerstwo skarbu komunikuje, że ustalony termin płatności podatku dochodowego za rok 1927 (1 listopada br.) nie zostanie odroczony, ani też należności tego podatku nie będą rozłożone na raty. W interesie zatem samych płatników leży jak najrychlejsze placenia przypadających od nich należności z tytułu tego podatku do kas skarbowych, gdyż tylko w ten sposób zapobiegają doliczaniu 2 proc. kar na zwłokę, oraz 5 proc. kosztów przymusowej akcji egzekucyjnej.

Zapowiedź podwyższenia podatków. Ministerstwo Robót Publicznych opracowuje projekt podwyższenia podatku od lokali do 3-krotniej wysokości. Podwyższenie podatku ma na celu przeciwdziałanie zaciąganiu obcych pożyczek

55 Wojciecha Kamińskiego Sliwy realności Nd 71
56 Jędrzeja Gandeza Świniarza „ „ 73
57 Jędrzeja Bałosa Pardyi „ „ 74
58 Jana Łukaszoszka Świderowskiego „ 75
59 Wojciecha Pawlikowskiego Skowycz „ 77
60 Macieja Skupnia Gipcarza realność „ 78
61 Jana Łukaszczyka Świderowskiego „ 79
62 Jędrzeja Walkosza Storcha realność „ 80
63 Jana Lichaja Buły „ „ 81
64 Jędrzeja Sichalskiego Wyrwy „ „ 83
65 Jana Sobańskiego „ „ 84
66 Macieja Fioryna Kurcarza „ „ 85
67 Jakuba Lichaja Walinego „ „ 86
68 Jana Bafii Białego „ „ 87
69 Józefa Sichalskiego Knapa „ „ 88
70 Jędrzeja Kułacha „ „ 89
71 Jędrzeja Łukaszczyka Kocia „ „ 91
72 Jana Pańszczyka Filipowego „ „ 92
73 Józefa Misiagi „ „ 93
74 Bartłomieja Lichaja Świadka „ „ 94
75 Józefa Wyrostka Gandziarza „ „ 95
76 Józefa Klusia „ „ 96
77 Jana Dzierżęgi Cabawa „ „ 97
78 Józefa Pańszczyka Jasiwski „ „ 98
79 Stanisława Marca Ganoby realności Nd. 99
80 Michała Jarząbka Wanoscarza „ „ 100
81 Józefa Pańszczyka Jasiarki „ „ 101
82 Stanisława Floryka Cypuli „ „ 103
83 Franciszka Para „ „ 104
84 Józefa Paciszczyka „ „ 105
85 Józefa Marduły Marcinka „ „ 106
86 Szymona Sikonia „ „ 107
87 Jana Para „ „ 108
88 Jana Marduły Marcinka starszego „ „ 255
89 Józefa Marduły młodszego „ „ 109
90 Józefa Skupienia Stołowiana „ „ 111
91 Katarzyny Skupień Szyposzki „ „ 112
92 Jana Karciarza Pulki „ „ 114
93 Józefa i Jana Cachrów „ „ 115
94 Ignacego Topora Tomusia „ „ 117
95 Bartłomieja Szyposia Szymkowaja „ 118
96 Jana Sikonia Kozicowego „ „ 119
97 Majerczyka Ościsłego „ „ 120
98 Jana Sikonia Opiekuna „ „ 121
96 Jana Aleksandra Czerników Kubanków „ 122
100 Wojciecha Majerczyka Madziara „ 123
101 Wojciecha Sikonia Paprzyckiego 125 322
102 Wawrzyńca Wojtanka „ „ 126

na budowę domów mieszkalnych. Dzięki podwyższeniu podatku wpływy powiększyć się mają do 100 miljonów zł. Uzyskane sumy przeznaczone są na cele budowlane. Projekt ma być wkrótce przedłożony miarodajnym czynnikom do rozpatrzenia.

11. listopad świętem narodowem. 9-tą rocznicę odzyskania niepodległości obchodzić będziemy uroczyście. Wiceprezes rady ministrów, prof. Kazimierz Bartel, rozesłał do wszystkich ministrów okolnik następującej treści: W dniu 11 listopada 1927 r. państwo polskie obchodzić będzie 9-tą rocznicę zrzucenia jarzma niewoli i odzyskania niepodległości. Donioslość tego pamiętnego dnia winna znaleść wyraz w uroczystych obchodach, na które złożą się udekorowania gmachów rządowych i możliwie prywatnych flagami o barwach narodowych, uroczyste nabożenstwa, obchody wojskowe, pogadanki i odczyty okolicznościowe. W uroczystościach i obchodach winni wziąć udział w szerokiej mierze funkjonarjusze państwowi wszystkich działów i w tym celu porozumieć się wcześniej z przedstawicielami rządu, t. j. wojewodami i starostami. Wobec powyższego uważam za wskazane zwolnić w tym dniu funkcjonarjuszów państwowych i młodzież szkolną od normalnych obowiązków, pozostawiając dzień 11 listopada 1927 (piątek) wolnym od pracy we wszystkich władzach i urzędach państwowych oraz szkołach i upraszam p. ministra o wydanie odpowiednich zarządzeń, w celu ścisłego wykonania niniejszego zarządzenia we wszystkich podległych mu władzach i urzędach państwowych na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Pogrzeb polskiego powieściopisarza Gustawa Daniłowskiego. W poniedziałek 24/X odbył się pogrzeb na koszt rządowy ze wszystkiemi honorami wojskowemi. Po odprawieniu nabożeństwa żałobnego wyruszył kondukt pogrzebowy na cmentarz powązkowski. Na czele konduktu postępowała orkiestra wojskowa, kompanja honorowa, duchowieństwo. Za trumną postępowały niezliczone rzesze publiczności, za którą szła orkiestra robotnicza i organizacje PPS. z kilkustu sztandarami. Trumnę zanieśli do grobu pisarze literaci.

Nad trumną pierwszy przemówił min. Dobrucki, potem gorąco pożegnał zmarłego Wacław Sieroszewski. Imieniem stolicy i Związku Miast Polskich przemawiał prezes Rady Miejskiej Jaworowski, imieniem PPS. Medard Downarowicz.

103	Macieja Dziadkowca	realności Nd,	127
104	Mikołaja Sikonia	„ „	128
105	Jana Strączek Węgrzyna	„ „	129
106	Józefa Sikonia Kozinego	„ „	130
107	Franciszka Świder Bożka	„ „	131
108	Marjanny Dzierzga	„ „	133
109	Grzegora Szostaka Kudłatego	„ „	134
110	Jana Joniaka Koziarza	„ „	135
111	Bartłomieja Bierniaka	„ „	137
112	Sebestjan Gałdyna Sztadego	„ „	140
113	Jana Okrąglaka Szczepanowego	„	141
114	Stanisław Furtacka	„ „	142
115	Macieja i Franciszka Cudzichów Baców		143
116	Wojciecha Stachowca Graciarza	realn Nd	145
117.	Szymona Wojdyły Kuńda	realność „	147
118	Jędrzeja Furtaka Szymczyka	„ „	148
119	Franciszka Dzierzęgi Muzyka	„ „	152
120.	Franciszka Trzebunia Dusza	„ „	153
121.	Wojciecha Dzierzęgi Myziora	„ „	154
122.	Stanisława Matygi	„ „	155
123	Jędrzeja Ślimaka Michaliczka	„ „	157
124	Jakóba i Sebastjana Dzierzęgów Kaniowa	„	158
125.	Franciszka Błażycy	„ „	160
126.	Jędrzeja Kamińskiego Śliwy	„ „	161
127.	Sebastjana i Jana Stołowskich Kierniów		164
128.	Jana Stołowskiego Harcy	realności Nd.	167
129.	Jana Tatara Szoki	„ „	168
130.	Bartłomieja Dzierzęgi Myziora	„ „	169
131.	Antoniego Czernika	„ „	170
132.	Bartłomieja Landy	„ „	172
133.	Józefa Gandera Maciarza	„ „	173
134.	Józefa Mąki	„ „	176
135.	Michała Tatara Galasa	„ „	177
136.	Jędrzeja Tatara Końcowego	„ „	180
137.	Szymon Tatara Waja	„ „	180
138.	Józefa Lichaja	„ „	182
139.	Jana Świder Kosarbca	„ „	183
140.	Sebastjana „Skupień Graciarza“	„ „	184
141.	Jana Doruli Rożka	„ „	185
142.	Franciszka Małygi Wawrzkowego	„	187
143.	Wojciecha Sieczki Maślanego	„ „	189
144.	Józef Skupień Czerwonego	„ „	191
145.	Franciszek Skupień Toporcarza	„ „	192
146.	Ozana Skupień Rabiana	„ „	193
147.	Stanisława Skupienia	„ „	194
148.	Tomasza i Stanisława Skupieniów	„	136
149.	Jana Cudzicha Misiarza	„ „	197

(C. d. n.)

Pochyliły się liczne sztandary czerwone, orkiestry zagrały marsza żałobnego, przy dźwiękach którego punktualnie o 4 po poł. spoczęły na cmentarzu Powązkowskim doczesne szczątki Pisarza.

Wewnętrzna pożyczka budowlana. Opracowany przez Ministerstwo Skarbu projekt rozporządzenia p. Prezydenta Rzeczypospolitej o pożyczce wewnętrznej zostanie zrealizowany w połowie zimy. Ogólna suma pożyczki wewnętrznej wynosić będzie 100 milj. zł. oprocentowana w wysokości 7 proc., z 25-letnim terminem amortyzacyjnym, a prawem konwersji w ciągu lat 10, przeznaczona zostanie na cele budowlane. Następnie serje pożyczki wewnętrnej będą się ukazywały w miarę powodzenia serji I szej.

Obrót towarowy pomiędzy Polską a sowietami wyrażał się w ubiegłym miesiącu następującemi cyframi: Z Rosji do Polski przywieziono 1632 wagonów najrozmaitszych towarów; z Polski do Rosji przywieziono 236 wagonów. Głównemi artykułami eksportu polskiego były; cynk, maszyny rolnicze, blacha i żelazo. Tranzytem z Rosji do innych krajów przewieziono przez Polskę 1.114 wagonów, w kierunku odwrotnym 369 wagonów.

Rozłam w stronnictwie „Piasta". Dnia 26. b. m. senator Jakób Bojko, prezes honorowy P. S. L. „Piasta", ogłosił w Krakowie manifest do włościaństwa, oświadczający się za współpracą z marsz. Piłsudskim, a przeciw osobie i polityce posła Witosa. W manifeście tym sen. Bojko piętnuje w ostrych słowach upadek moralny i korupcję w szeregach stronnictwa, zapowiada swą pracę nad oczyszczeniem i zjednoczeniem ruchu ludowego, oraz wzywa ogół włościaństwa polskiego do skupienia się około jego osoby i pisma, które pod nazwą „Chłop Polski" będzie wydawać w Krakowie. W końcu zapowiada zwołanie w najbliższym czasie wielkiego kongresu ludowego do Krakowa. Równocześnie senator Bojko wydał list do posła Witosa z oświadczeniem, że występuje z klubu „Piast".

Jak donoszą z Krakowa do sen. Bojki zgłosili akces posłowie: Marjan Dąbrowski, który do niedawna był tylko hospitantem klubu „Piasta" i w jego życiu wewnętrznem nie brał żadnego udziału, oraz Maślanka, który swego czasu wyszedł z „Piasta", poszedł do stronnictwa katolicko-ludowego, a obecnie, opowiedział się przy sen. Bojce. Poseł Kosydarski zapowiada, że zgadza się z wystąpieniem sen. Bojki, jednak sam wycofuje się całkowicie z życia politycznego.

Ukończenie obrad Ligi Narodów. We wtorek minionego tygodnia ukończone zostało ósme zgromadzenie Ligi Narodów, przyczem przewodniczący podkreślił, że obrady uwieńczone zostały całkowitem powodzeniem. Sprawa rozbrojenia znalazła szczere i poważne poparcie. Koniecznem jest bowiem zniesienie szaleństw i barbarzyństwa, jakie przedstawia wojna współczesna. Na posiedzeniu rady Ligi przyjęto bez dyskusji rezolucję, potwierdzającą, przyjętą poprzednio przez zgromadzenie Ligi rezolucję Polski. Rezolucja rady Ligi, projektowana przez Polskę, brzmi: Rada Ligi przyjmuje do wiadomości rezolucję Polski, zabraniającą wszelkiej wojny napastniczej i oświadczającą, że wszystkie środki pokojowe winny być zastosowane dla uregulowania sporów, jakiejkolwiek byłyby one natury, powstających pomiędzy państwami.

Uroczyste odsłonięcie pomnika Kościuszki w Bostonie. W uroczystości odsłonięcia pomnika Tadeusza Kościuszki w Bostonie wzięło udział około 50.000 Polaków. Poświęcenia pomnika dokonał kardynał O'Conneil, poczem nastąpiła defilada, w której wzięło udział 10 000 dzieci polskich i Sokołów z 67 orkiestrami i 200 sztandarami. Pomnik, który jest dziełem rzeźbiarki Kittson, ustawiono w ogrodzie obok pomnika Waszyngtona. W czasie odsłonięcia pomnika wojsko oddało honory. Wieczorem odbył się bankiet na którym wygłosili przemówienia poseł polski Ciechanowski i gubernator stanu Massachusetts Fuller, generałowie Jackson i Edwards oraz admirał Wilson i senator Walsh. Prezydent Coolidge nadesłał depeszę, którą zebrani przyjęli owacyjnie. Pos. Ciechanowski w przemówieniu swem przedstawił olbrzymi rozwój ekonomiczny i kulturalny Polski oraz podkreślił współpracę i przyjaźń między Stanami Zjednoczonemi a Polską. Mowa jego wywarła na słuchaczach silne wrażenie.

Kapitał amerykański w Rosji. Gazeta Kresowa podaje: Rząd sowiecki pragnął przeprowadzić zupełnie uspołecznienie wszelkiego majątku prywatnego Środkami drakońskiemi chciał zupełnie wywrócić obecny porządek świata.

Wszystkie eksperymenta się nie udały, zawiodły zupełnie, podkopane zostało życie gospodarcze Rosji, nie można z miejsca ruszyć. I ci, którzy tak bezwzględną walkę wypowiedzieli ustrojowi kapitalistycznemu świata, sami

wracają do tego z czem dotychczas walczyli. Zabiegają o pomoc kapitału międzynarodowego i różne grupy finansowe europejskie i amerykańskie zyskują coraz szersze pole wpływów w Rosji. Ostatnio grupa kapitalistów amerykańskich ofiarowała kilkadziesiąt miljonów rubli złotych, we formie zakupionych akcji na odbudowanie zrujnowanych kopalń nad Donem i na Uralu. Czyli, że sowiety oddają powoli majątek narodowy na pastwę banków międzynarodowych. Tak sobie wyobrażają komuniści usunięcie prywatnej własności i uspołecznienia kopalń i fabryk. Majątek chrześcijański przechodzi do rąk żydowskich. Niema to jak rządzić po komunistycznemu.

Karol rumuński chce wrócić do kraju. Jak wiadomo, rumuński następca tronu zrzekł się tronu, lecz obecnie po śmierci ojca chciałby przecież wstąpić na tron. W kraju ma wielu zwolenników, ale też i możnych przeciwników, do których należy premjer Bratianu. Zdaje się, że w Bukareszcie liczą się z powrotem Karola, który mieszka obecnie w Paryżu, bo celem zapobieżenia niepokojom ze strony opozycji rząd polecił obsadzić gmachy publiczne wojskiem. Przywódcom opozycji, która jest za księciem Karolem, zagrożono, że wrazie gdyby podjęli akcję na rzecz Karola, zostaną natychmiast aresztowani a w całym kraju zawieszony zostanie stan oblężenia. Na granicy rumuńsko-węgierskiej aresztowany został w drodze do Bukaresztu kurjer Karola, który przewoził jego listy. Skonfiskowano przy nim 4 listy, które książę usiłował doręczyć przywódcom rozmaitych stronnictw.

„Lidova Politika" donosi, że stronnictwo ks. Hlinki zamierza wystąpić z koalicji rządowej, bo Hlinka jest zniechęcony stratami, poniesionemi przy ostatnich wyborach do rad gminnych. Sformułował on pod adresem rządu nowe żądania, od których spełnienia uzależnia swe dalsze pozostanie w koalicji rządowej. Straty stronnictwa ks. Hlinki wynosić mają przy ostatnich wyborach gminnych na Słowaczyźnie 100.000 głosów.

W Budapeszcie wśród młodzieży akademickiej doszło do wielkich rozruchów antysemickich. Po wiecach, na których powzięto zdecydowane uchwały przeciw opanowywaniu przez żydów wszystkich instytucyj, doszło do manifestacji, podczas których powyciągano studentów żydów z sal wykładowych i wyrzucono na ulicę, przyczem nie obeszło się bez batów. Manifestantów nie ujęto.

Z Berlina donoszą, że sprawa wznowienia polsko niemieckich rokowań handlowych będzie przedmiotem obrad gabinetu Rzeszy już w najbliższych dniach. Na posiedzeniu tem gabinet ustali urzędowe wytyczne, w myśl których mają być wprowadzone rokowania. Prawdopodobnie omówiona także będzie sprawa składu delegacji niemieckiej.

„Vossische Zeitung" donosi, że w łonie gabinetu Rzeszy niemieckiej panują rozbieżności na temat odpowiedzi na propozycje Polski w sprawie zawarcia traktatu handlowego.

Jak twierdzi „Vossiche Zeitung", sprawa ustalenia kontyngentu węglowego nie natrafia na większe trudności, jednakowoż, co się tyczy wywozu produktów agrarnych, a specjalnie mięsa wieprzowego, napotka na silny opór ministra rolnictwa, p. Schielego, który reprezentuje interesy wielkich obszarników wschodnio-pruskich. Podczas, gdy w roku ubiegłym godzono się na wywóz z Polski do Niemiec przeciętnie tysiąc bitych świń tygodniowo, tj. około 50 tys. rocznie, oraz na nieograniczony wywóz wędlin, obecnie minister Schiele usiłuje to stanowisko zmienić na niekorzyść Polski.

Jak twierdzi „Voss. Ztg." pokonanie oporu nacjonalistycznych ministrów będzie bardzo trudne, jakkolwiek minister spraw zagranicznych Stresemann oraz minister gospodarstwa społecznego pan Curtius, obaj członkowie niemieckiej partji ludowej, są zwolennikami zawarcia traktatu handlowego z Polską. P. Stresemann poszedł nawet tak daleko, iż w swojem przemówieniu w Lignicy powiedział, że sprawa traktatu handlowego nie jest ani kwestją sympatji lub antypatji, lecz sprawą gospodarczą. Ludzie zbliżeni do rządu, powinni zrozumieć ten argument, który najsilniej przemawia za zawarciem traktatu handlowego z Polską. —

Faktem jest, iż osiągnięte porozumienie w kwestji osiedlania wtedy wejdzie w życie, kiedy cały traktat handlowy zostanie podpisany.

Strajk górników w zagłębiu środkowo niemieckiem ma się ku końcowi. Po odrzuceniu przez właścicieli kopalń orzeczenia rozjemczego odbyło się zebranie delegatów górników, którzy po dwugodzinnych obradach większością głosów uchwalili przyjęcie tego orzeczenia rozjemczego.

Minister pracy zaraz po otrzymaniu wiadomości o decyzjach obu stron, ogłosił orzeczenie rozjemcze za obowiązujące. Wobec tego podjęcie pracy w kopalniach nastąpiło wczoraj.

Śmierć Petlury dziełem bolszewików. Podczas

procesu nad morderstwem, dokonanem przez żyda Szwarcbarta, na osobie Petlury, naczelniku państwa ukraińskiego, Szwarcbart starał się wykazać, że Petlurę zamordował z powodu pogromów żydów na Ukrainie, których inspiratorem był zamordowany. Podczas rozprawy wychodzi na jaw, że morderca żydowski wcale mścicielem swego narodu nie jest, lecz, że na rozkaz Moskwy, za pieniądze sowieckie dokonał mordu. Zabójstwo miało miejsce w 10 dni po objęciu w Polsce władzy przez marszałka Piłsudskiego. Bolszewikom chodziło o zgładzenie tego, który walczył w swoim czasie u boku marszałka Piłsudskiego o wyzwolenie Ukrainy. Mordercę sąd uwolnił, a powodowi cywilnemu przyznał odszkodowanie jednego franka.

Premjowanie owiec w Związkach hodowców.

Dnia 7. i 8. września odbyły się w Poroninie i Szaflarach, zorganizowane przez Małopolskie Tow. Rolnicze i Okręgowe Tow. Rolnicze w Nowym Targu przeglądy owiec, tryków i skopów, połączone z premjowaniem. Jako komisja występowali pp. Prof Uniw. Dr. Prawocheński z Warszawy, Insp. Kączkowski, Inż. Czubernat Fr. Inż. Jakóbiec, wiceprezes O. T. R. Staszel. asyst. hodowli Sokołowski i opiekunowie Związków.

Do przeglądów doprowadzono blisko 2 tysiące sztuk z Poronina, Murzasichla, Białego Dunajca, Olczy, Zubsuchego, Bańskiej, Szaflar, Zaskala, Leśnicy, Maruszyny, Oliczarowa.

Nagrody (I. 20 zł, II. 12 zł., III. 8., IV. 5 zł.) otrzymali hodowcy za całe grupy, a mianowicie.

I. nagrodę: Majerczyk Józef, Majerczyk Franciszek, Majerczyk Jan, Kamiński Wojciech, Kalata Jakób, Kamiński Jan, Marduła Józef, Majerczyk Wincenty, Buła Józef, Staszel Piotr.

II. nagrodę: Majerczyk Michał, Chowaniec Józef, Gał Jan, Gał Tomasz, Budz Stanisław, Budz Józef, Strączek Jakób, Galica Jędrzej, Kamiński Jan, Kamiński Feliks, Rączka Jan, Cieśla Ignacy, Pawlikowski Stanisław, Marduła Stanisław, Majerczyk Władysław.

III. Nagroda. Galica Jan, Ustupski Franciszek, Budz Jan, Polak Antoni, Skupień Franciszek, Skupień Stanisław, Maciołа Jędrzej, Skupień Kazimierz, Mrowca Franciszek, Ślimak Franciszek, Pawlikowski Stanisław, Bieniak Józef, Waliczek Wojciech, Dzierzęga Szymon, Łukaszczyk Józef, Łukaszczyk Jędrzej, Juras Józef, Smalec Jan, Kłos Jędrzej, Staszel Jan, Mrowca Bronisław.

IV. Nagroda. Korczyk Stanisław, Kalata Franciszek, Para Jakób, Budz Franciszek, Stasik Stanisław, Sieczka Marcin, Sieczka Jan, Czernik Jan, Skupień Józef, Maciata Michał, Buła Jan, Pawlikowski Józef, Stoch Paweł, Strama Jędrzej, Makuch Józef, Kalata Józef, Chadowski Franciszek, Cudzich Franciszek, Łukaszczyk Stanisław, Cachro Bartłomiej, Pańszczyk Józef, Mrowca Wojciech, Komperda Jan, Gał Jędrzej, Bieda Franciszek.

V. Nagroda: Chowaniec Helena, Cudzich Jan, Majerczyk Michał, Maciata Maciej, Maciata Mateusz, Sieczka Jan, Walkosz Jędrzej, Bieda Wojciech. Ogółem nagrodzono właścicieli 1186 sztuk owiec. Pozatem udzielono nagród 29 hodowcom, którzy przezimowali w myśl wskazówek na zeszłorocznych przeglądach tryki hodowlane, a także tych, którzy nie nadające się do hodowli barany wykastrowali.

Przeglądy te zapewne zachęcą hodowców do tem troskliwszej opieki tak pożytecznego zwierzęcia domowego jakiem jest owca. *Inż. Czubernat.*

Ważne dla Rodaków z Ameryki.

Kto z Rodaków w Ameryce zjedna 2 prenumeratorów dla naszej gazety i przeszle prenumeratę za pół roku, otrzyma jako premję różaniec już poświęcony z nadanemi odpustami. (Korzystać może z różańca tylko sam osobiście.) Kto prześle prenumeratę półroczną za 5 nowych prenumeratorów za pół roku, otrzyma śliczną książkę do nabożeństwa tu ze Starego kraju z pięknemi modlitwami i wszystkiemi naszemi pieśniami.

Kto zyska prenumeratę od 5 prenumeratorów za rok cały, otrzyma taką książkę jeszcze większą i bogato oprawną.

Prosimy korzystać ze sposobności a podawać bardzo dokładnie swoje i prenumeratorów adresy.

Korespondencję i pieniądze prosimy kierować do Redakcji Gazety Podhalańskiej w Nowym Targu. Pieniądze wysyłać pocztą lub przez bank, a nigdy w liście.

KRONIKA

JWPani Izabela Liberekowa, była dyr. szkoły powszechnej żeńskiej w Nowym Targu, złożyła na ręce kapelmistrza p. Stastnego kwotę 60 zł. dla orkiestry Ochotniczej Straży pożarnej nowotarskiej za wzięcie udziału w dniu obchodu Jej 40-letniego Jubileuszu. Za dar ten kierownictwo orkiestry składa serdeczne „Bóg zapłać"

Ważne dla osób, które były zależne materjalnie od poległych na wojnie, albo żołnierzy

zmarłych z powodu wypadku podczas służby w wojsku Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Otóż Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki wypłaca odszkodowania rodzinom żołnierzy armji amerykańskiej, poległym w wojnie światowej. Podanie o odszkodowanie muszą być wniesione do dyrekcji Biura Weteranów Stanów Zjednoczonych w Waszyngtonie (adres po amerykańsku: U. S. Weteran Bureau Waschington B. C) przed upływem 10 lat od śmierci danego żołnierza. Zatem w r. 1928 ulegną przedawnieniu nie zgłoszone pretensje. O wypłatę odszkodowania mogą zgłaszać się: rodzice, wdowa, pasierby, ślubne i nieślubne dzieci oraz adoptowane dzieci zmarłego.

Podania mogą być przesłane również do Min. Spr. Zagranicznych w Warszawie. Podania mogą być w języku polskim. W podaniu należy podać: imię i nazwisko danego żołnierza, nazwę miejscowości w Ameryce, w której wstąpił do wojska amerykańskiego. O ile możliwe rodzaj broni albo dokładny adres wojskowy.

Powyższe nie dotyczy spraw załatwionych lub będących w toku załatwiania.

Fabryka Superfosfatu w Radomiu. Magistrat miasta Radomia rozpoczął budowę fabryki surofosfatu, czyli nawozu sztucznego, wytwarzanego z ludzkich fekalij, w przemieszaniu z torfem, wapnem i kwasami fosforowymi. Produkcja więc opartą będzie na wyłącznie krajowych surowcach, ponieważ i kwas fosforowy wydobywa się z fosforytów lubelskich. Organizacją powstającej fabryki zajmuje się Spółka Akcyjna „Surosfat" w Poznaniu od której Magistrat na zasadzie specjalnej umowy przejmuje prawo eksploatacji patentu na określony rejon. Spółka Akcyjna „Surofosfat" opracowuje plany i bierze udział w zarządzie fabryki w Radomiu.

Przez rzeczoną imprezę Radom radykalnie rozwiązuje u siebie nader trudną kwestję asenizacji, czyli usuwania z miasta nieczystości, dotychczas bezużytecznie marnowanych, przy wysokich kosztach wywożenia. Teraz, nieczystości te będą przerabiane na pożyteczny produkt, obsługujący dalekie nawet okolice, jako dobry i tani nawóz i przynoszący miastu znaczny dochód.

Jednocześnie, stwarzając wytwórnię nowego, ale już dostatecznie u nas wypróbowanego i rozpowszechnionego nawozu, jaknajściślej krajowego, magistrat radomski daje przykład wysoce obywatelskiej inicjatywy w zwalczaniu importu zagranicznego, nb. w ogromnej przewadze niemieckiego, który dotychczas pochłania miljonowe sumy.

Obrona Przeciwpożarowa w Warszawie podaje: Rozporządzenie P. Prezydenta Rzpltej Polskiej Dz. Ust. P. Nr. 53 z dnia 15. czerwca 1927 r. wprowadza przymus kominiarski na całym terenie państwa polskiego, z tem iż zostają wyznaczone okręgi kominiarskie i koncesje dla kominiarzy zawodowych. W rejonach wydzielonych wszystkie domy i budynki podlegają opiece kominiarskiej i czyszczeniu przymusowemu. Stały zawodowy kominiarz zna swój rejon, każdy dom czy budynek, jego wady i braki i czuwa nad całością jego bezpieczeństwa. Jeżeli do tej chwili traktowano gdzieniegdzie kominiarstwo jako pracę przygodną nie fachową i władze gminne przyjmowały ludzi zwykłych, niefachowych — te pojęcia się zmieniły i dekret P. Prezydenta Rzpltej położył wreszcie temu ostateczny kres.

Podwyżka poborów Straży celnej. Ostatnia Rada ministrów uchwaliła podwyżkę poborów funkcjonarjuszy straży celnej z dniem 1. listopada b. r. o 25 procent.

Rybak polski właścicielem 1400 funtowego żółwia. Henryk Bordzicz, rybak polski w Beach Haven schwytał olbrzymiego żółwia, ważącego 1400 f. Żółw ten jest jednym z najrzadszych okazów życia morskiego, jaki kiedykolwiek został schwytany w sieć. Osobliwy ten olbrzym morski mierzy 8 metrów długości, 4 szerokości, a głowa jego ma 27 centymetrów średnicy. Urzędnicy nowojorskiego akwarjum chcieli go zakupić za 2 tysiące dolarów.

W dniach 8—14. XI. br. włącznie odbędzie się w Państwowej Szkole Higjeny (Chocimska 24) drugi cykl wykładów kursu p. t. „Alkoholizm i jego zwalczanie" zorganizowany przez Państwową Szkołę Higjeny w porozumieniu z towarzystwem „Trzeźwość". Wybitni prelegenci, jak: dyr. B. Duchowicz (Lwów), prof. dr. Jan Mazurkiewicz (Warszawa), prof. Gantkowski (Poznań), sędzia sądu najwyższego J. Glass i inni, zapewniają wysoki poziom wykładów.

Kurs wzbudził już obecnie wielkie zainteresowanie wśród społeczeństwa. Piśmienne zgłoszenia przyjmuje sekretarjat Państwowej Szkoły Higjeny. Wpisowe wynosi 5 złp. Kurs bezpłatny.

Falsyfikaty 5 i 20 złotowe. W ostatnich dniach pojawiły się w Krakowie w obiegu większe

ilości fałszywych biletów państwowych 5-cio i 20-to złotowych. Niemal codziennie w bankach krakowskich przy wpłatach konfiskują kasjerzy po kilka sztuk falsyfikatów 5-złotowych i 20-złotowych poprzedniej emisji. Falsyfikaty są wykonane nieudolnie, szczególnie 20 złotówki, a poznać je można łatwo po mdłym rysunku Kościuszki. Fałszywe pieniądze wraz z protokółami podpisanemi przez wpłacających i kasjerów są odsyłane do Banku Polskiego celem dalszych dochodzeń. W jednym tylko dniu w miejskiej Kasie zakwesjonowano 20 sztuk falsyfikatów 5 złotowych i jeden podrobiony bilet 20-złotowy.

Jak otrzymać dokumenty z Rosji sowieckiej? „Przyjaciel Ludu“ podaje: Ileż to naszych rodaków przed wielką wojną mieszkało w Rosji? Po rewolucji wrócili do Polski. Powrót był nie raz ucieczką. Tam w Rosji pozostały różne dokumenty (akta stanu cywilnego, metryki urodzenia, śmierci itd.) Obecnie potrzebne one mogą być właścicielowi lub jego rodzinie. Jakże starać się o taki dokument? Otóż nasze władze ustaliły następujący sposób starania się o takie papiery; A więc osoba, starająca się o dokument, winna przesłać opłacone zwykłym stemplem podanie do departamentu konsularnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, które to Ministerstwo prześle danej osobie odpowiednie zaświadczenie. Zaświadczenie to wraz z oznaczoną kwotą w dolarach (3 dolary za dokument) można posłać do odnośnego konsulatu polskiego w Rosji, który żądany dokument nadeśle.

Sprzedała cyganom własne dziecko. We Lwowie zaszedł niezwykły wypadek sprzedaży dziecka przez rodzoną matkę. Czynu tego dopuściła się niejaka Piątkiewiczowa, która niemowlę swoje sprzedała cyganom, obozującym w ogrodzie za 7 i pół złotego. Ohydną tę transakcję podpatrzono i doniesiono policji, która wszczęła poszukiwania za wyrodną matką.

Proces cyganów-ludożerców słowackich. Proces bandy cyganów, oskarżonych o ludożerstwo, będzie jedną z największych rozpraw sądowych obecnego stulecia. 37 urzędników przygotowuje materjał procesowy, który wykończony będzie dopiero za kilka tygodni. Na ławie oskarżonych zasiędzie 45 cyganów, oskarżonych o ludożerstwo. Ława przysięgłych otrzyma około 4000 pytań do rozstrzygnięcia. Proces trwać ma co najmniej 4 miesiące, przyczem samo czytanie aktu oskarżenia zajmie tydzień czasu.

Straszna katastrofa parowca. Włoski parowiec „Prinzipessa Mafalda“ według jednej wieści z 1300, według drugiej z 1600 podróżnymi zatonął w pobliżu wybrzeża brazylijskiego. Liczba uratowanych ma wynosić 800 podróżnych, których kilka parowców przyjęło na pokład. Przypuszczać można, że 600 do 700 ludzi utonęło. Przyczyną strasznego nieszczęścia ma być eksplozja kotła parowego.

Z gazet amerykańskich: Tampa, Fla., 30. IX. Pewnemu tutejszemu realnościowcowi skradziono duży dwupiętrowy dom drewniany. Podszeryfowie, zawiadomieni o kradzieży, znaleźli budynek o 10 bloków, na nowo odmalowany i upiększony kwiatami z frontu.

Urzędowa cedułа Giełdy zbożowej i towarowej w Poznaniu za 100 kg. fr. st. zał. Dnia 29. 10 Żyto 37.75—38.75 Pszenica 46 50—47 50 Jęczmień brow. 40—43 Jęczmień targowy 33—35 Owies nowy 33.25—35 Mąka żytnia 70% wł. 00—57.50 Mąka żytnia 65% 00—59 Mąka pszenna 65% 71.50—73 50 Ospa żytnia 25.50—26 50 Ospa pszenna 24—25 Rzepak 59—65 Groch viktorja 65—90 Groch polny 45—50 Ziemniaki jadalne 6.45—6.70 Ziemniaki fabryczne 5.70—590.

Giełda pieniężna. Dnia 29./10, 1927. Dolary 8 88—8,92 zł. Franki francuskie 35,10 zł. Franki szwajc. 171.92 zł. Funty szterlingi. 43,42 zł. Cena złota za 1 gram 5,93 zł. t. zw. 1 zł w złocie równa się 172 gr. Akcje Banku Polskiego 000—157.

P. T. Prenumeratorów naszych upraszamy uprzejmie o wyrównanie zaległości za rok 1926 i 1927 możliwie rychło, ponieważ papier na wyczerpaniu, przeto potrzeba koniecznie większej gotówki na sprowadzenie. Nieregularne przesyłanie prenumeraty pociąga za sobą dla Wydawnictwa ogromne trudności. *Administracja.*

Za ten dział Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Czas odnowić prenumeratę na kwartał IV-ty.

Redaktor odpowiedzialny: Jan Krauzowicz. Drukarnia „Podhalańska" W. Ostrowskiego przedtem I. Borka w Nowym Targu